

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ
PROJESİ)

TEKSTİL TEKNOLOJİSİ

SÜVETER DİKİMİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. SÜVETER KESİMİ	3
1.1. Model Analiz İşlemleri	3
1.2. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama İşlemleri.....	5
1.3. Kalite Niteliklerini Belirleme İşlemleri	6
1.4. Kesim Öncesi Hazırlık İşlemleri.....	7
1.4.1. İlk kontrol ve İlk Kontrolde Dikkat Edilmesi Gereken Özellikler	7
1.4.2. Komple Beden Eşleştirme	7
1.4.3. Triko Kumaşın Tek Plaka Örgü İse Teyellenmesi.....	8
1.4.4. Triko Kumaşın Ütülenmesi ve Triko Kumaşın Ütülenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar.....	8
1.4.5. Kumaşın May Takibi Yapılarak Katlanması	8
1.5. Süveter Kumaş Kesim İşlemi.....	9
UYGULAMA FAALİYETİ	9
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	13
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	14
2. SÜVETER DİKİMİ.....	14
2.1. Süveter Dikim Planı Hazırlama İşlemleri	14
2.2. Makine Parkını Belirleme İşlemleri.....	15
2.3. Süveter Dikiminde Ön Hazırlık İşlemleri	15
2.4. Süveter Dikim İşlemleri	17
UYGULAMA FAALİYETİ	17
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	25
3. SÜVETER SON ÜTÜ VE SON KONTROL İŞLEMLERİ.....	26
3.1. Süveter Son Ütüleme İşlem Sırası	26
3.2. Son Kontrol İşlemleri.....	27
3.2.1. Duruş Formu Kontrolü	27
UYGULAMA FAALİYETİ	27
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	29
3.2.2. Ölçü Kontrolü	30
UYGULAMA FAALİYETİ	30
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	32
3.2.3. Dikim Kontrolü.....	33
UYGULAMA FAALİYETİ	33
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	35
3.2.4. Malzeme Uyum Kontrolü.....	36
3.2.5. Son Ütü Kontrolü.....	36
3.3. Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri	36
3.3.1. Kalıpta Düzeltme.....	36
3.3.2. Malzemedeki Değişiklik.....	36
3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik.....	36
3.4. Paketleme İşlemleri.....	37
UYGULAMA FAALİYETİ	37

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	39
MODÜL DEĞERLENDİRME	40
KAYNAKÇA	42

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD533
ALAN	Tekstil Teknolojisi
DAL/MESLEK	Endüstriyel Örne
MODÜLÜN ADI	Süveter Dikimi
MODÜLÜN TANIMI	Düz örme süveter kesimi, dikimi, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Düz örme etek dikimi modülünü başarmış olmak.
YETERLİK	Düz örme süveter dikmek.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç ➤ Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında kalite niteliklerine uygun düz örme süveter dikimi yapabilecektir. Amaçlar 1. Kalite niteliklerine uygun olarak süveter kesimi yapabilecektir. 2. Tekniğe uygun süveter dikimi yapabilecektir. 3. Kalite niteliklerine uygun olarak süveter son ütüsü ve son kontrol işlemlerini yapabilecektir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	İğne, toplu iğne, dikiş ipliği, makas, çizgi taşı ve dikim makineleri aydınlık bir ortamda hazır bulundurulmalıdır.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	➤ Modülün içinde yer alan her bir öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Küreselleşen dünyamızda artık tüm alanlarda sınırlar kalmaktadır, dolayısıyla geçmişten günümüze süregelen birçok alışkanlıklarımız ve edinimlerimiz hızla yerini küresel değişime bırakmaktadır. bu gelişime karşı durarak değil tam aksine gelişim ile birlikte yol alabiliriz. Giyim sektöründe diğer birçok sektör gibi bu değişime en hızlı ayak uyduran ve gelişmelere yön verebilen bir yaklaşım içerisindeyiz.

Teknolojik gelişmeler günümüzde, tüm sektörlerin artık vazgeçilmez bir ögesidir.

Amacımız bu hızlı değişime ayak uydurmaktır. Geleneksel düz örgü üretimimiz ancak yakın çevremizin ihtiyaçlarını giderme amacı taşıyordu. Günümüzde ise düz örgü üretimi sosyal bir olgu dışında ekonomik değer de taşımaktadır. Bu katma değeri yaratabilmek için düz örgü sektöründe yeterli ve uygun ehliyetli elemanlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Yapılan tüm çalışmalar daha az işgücü ile daha verimli bir üretim yaratabilme amacı taşımaktadır.

Amacımız bu yolda kendine hedef çizen tüm öğrencilerimize rehberlik edebilmektir. Elinizdeki bu Düz Örne Süveter modülü ile birlikte sadece üretim aşamaları gösterilmiş olmayıp aynı zamanda hedeflenen çizgi doğrultusunda bir anlayış sergilenmiştir.

Yapılan tüm çalışmalar öğrencilerimizin sektörde kendilerine yer edinebilmelerine rehberlik etmek içindir.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Kalite niteliklerine uygun olarak süveter kesim işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sektörde üretilen süveter modellerini kesim işlemleri ile beraber inceleyiniz.
- Model analizi yapınız.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

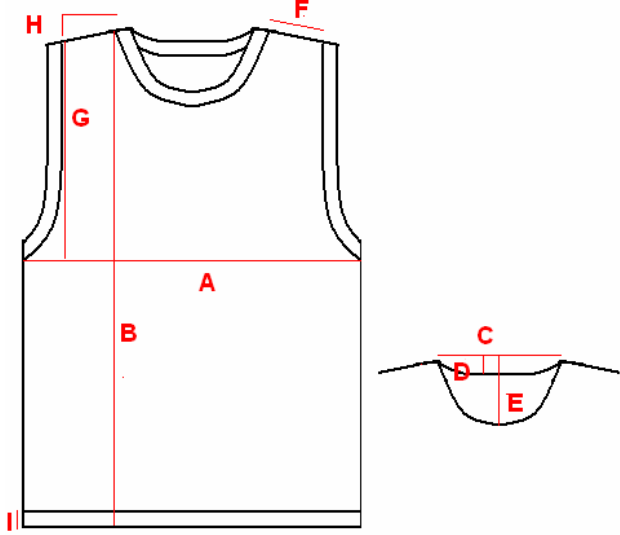
1. SÜVETER KESİMİ

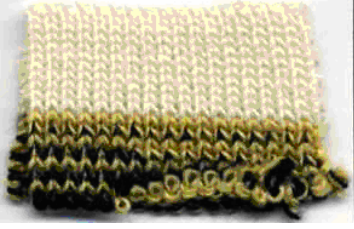
Düz örme kumaştan üretilen süveter, kolsuz bir giysidir. Süveter, üst giysi olarak kullanılır. Penye tişört veya gömlek gibi giysilerin üzerine giyilir.

1.1. Model Analiz İşlemleri

Model analizinin tanımı ve amacı

Model analizi, giysinin dikim planının yapıldığı, makine parkının belirlendiği, kalıp, örme, dikim bilgilerinin ve malzeme örneklerinin kullanımının gösterildiği formdur. Bu form ile giysiyi dikecek kişi model ile ilgili tüm bilgileri bir arada görerek çalışmalarını yapar.

Model Analizi		
Firma Adı:	Beden Nu: M	İş Nu:
Ürün: Bisiklet yaka düz örme süveter	Tarih:	Sayfa Nu:
Grafik Çizimi		Model Analizi
		➤ Bisiklet yakalı kolsuz bir modeldir. ➤ Kol evleri ve yaka torba bant ile temizlenecektir. ➤ Yaka ve kol bantları farklı renkte kullanılacaktır.
	Ölçüler	Parça Listesi
A	Beden Eni(Göğüs ½)	47
B	Beden Boyu	60
C	Arka Yaka Genişliği	18,5
D	Arka Yaka Düşüklüğü	2,5
E	Ön Yaka Düşüklüğü	11
F	Omuz Genişliği	8
G	Kol Evi	20
H	Omuz Düşüklüğü	3
Ölçüler cm cinsinden verilmiştir.		➤ Ön 1 ➤ Arka 1 ➤ Yaka 1 ➤ kol bantı 2 Alınacak Malzemeler ➤ Beden etiketi ➤ Yıkama talimatı

Malzeme Örnekleri		
İplik Örneği	Örgü Örneği	Bant Örneği
		

1.2. Asgari Çalışma Talimatı Hazırlama İşlemleri

Dikişler

- Örgü kalınlığına uygun kalınlıkta remayöz makinesi seçilmelidir. Örgü makinesi kalınlığından remayöz makinesi kalınlığı iki numara büyük olmalıdır.
- Örgü kalınlığına göre bir kademe ince remayöz kullanılır.

Örneğin, örgü makinesi 8 GG ise remayöz makinesi 10 GG olmalıdır.

Remayöz makinesinin kalınlığının tespit edilmesi için 1 inch. (2,54 cm) ölçüsü içerisine giren may sayısına bakılır. Kaç may sayılırsa makinenin numarası odur.

Örneğin, 1 inch ölçüsüne 12 may giriyorsa makinenin numarası 12' dir.

Not: Sektörde may kelimesi ilmek kelimesi ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır.

- Dikiş payları omuz, kol evi ve yakalarda en fazla 1 cm en az 0,5 cm olmalıdır. Yarı biçimlendirme tekniğinde overlok işlemi uygulanmayacağından birleştirme işlemi 2. maydan yapılır.
- May takibi yapılan kısımlarda en az 1 may en çok 2 maydan dikim yapılmalıdır.
- Dikiş sıklığı may aralığına göre dir.
- Dikiş bitimlerinde remayözden çıkan işin ipliği içeri çekilmelidir.
- Düzgün bir dikiş için remayöz iğnesinin may ayarı yapılmalıdır.
- Desenli örgülerde desen özelliği dikkate alınarak kesim ve dikim işlemleri yapılmalıdır.
- Yan kapatmalarda may takibi yapılması sağlanmalıdır.

- Model özelliği olan dikişlerde 1/1, 2/1 lastik gibi örgülerde boyuna kapatmalarda (kol ağızları, etek uçları, yaka yanlarının) dikiminde ilk parçanın ters ilmekten ikinci parçanın ise düz ilmek ortasından takılması sağlanmalıdır.

Etiketler

- Ense etiketi dikilirken makine ayarı çok iyi yapılmalı, kesinlikle alt iplik dıştan görünmemelidir. Etiket, arka ortaya yakanın 0,5 cm altına iki kısa kenarından düz dikiş makinesinde dikilmelidir.
- Dikiş makinesinde, alt iplik misina, üst iplik ise beden renginde iplikle dikilmelidir. Ense etiketi aynı zamanda beden etiketidir.
- Yıkama talimatı, sol yan dikişten 15 cm yukarıya takılmalıdır.

Ütüleme

- Ütü işleminde dikişlerde parlama yapmadan, dikiş hatlarının net bir görüntüye kavuşturulması sağlanmalıdır.
- Ütüleme işlemi sırasında ölçü kontrolü de yapılmalıdır.

1.3. Kalite Niteliklerini Belirleme İşlemleri

Kalite nitelikleri formunda, dikişlerin ya da ürün üzerinde yapılan çalışmaların olması gereken ölçüleri ve toleransları verilir. Bu formdaki ölçülere göre ürünlerin kalite kontrolü yapılır.

Kalite nitelikleri tamamen müşteri talepleri doğrultusunda belirlenir.

Kalite Nitelikleri				
Ürün: Bisiklet yakalı süveter				
İşlem Basamağı:				
	Kalite Niteliği		Tolerans	
Nu	Tanımlama	Standart	+	-
	Yaka genişliği	0,5	0,5	0,5
	Yaka uçları eşitliği	0	0	0
	Beden yan genişliği	1	1	1
	Beden boy uzunluğu	1	1	1
	Yaka düzgünlüğü	0	0	0
	Omuz eşitliği	0	0	0
	Overlok çekim düzgünlüğü	0,5	0,5	0,5

Kontrol edildi

Tarih

1.4. Kesim Öncesi Hazırlık İşlemleri

1.4.1. İlk kontrol ve İlk Kontrolde Dikkat Edilmesi Gereken Özellikler

- Ölçülerin kontrolü
- Kumaşta patlak, kaçık, sökük kısımların olup olmadığı
- Lekeli kirli parçaların ayrılması
- Düzeltmesi mümkün olmayan düzeydeki kumaşların ayrılması
- Tuşe (örgü ayarı) farklılığı
- Örgü hataları
- Desen uyumsuzlukları
- Renk farklılığı
- Ağırlığı (gramajı)
- Örgüdeki abraj (ipliğin yer yer kalınlık veya inceliği) farklılığı

Gibi özellikler açısından kumaş kontrol edilmelidir.

Not: Yıkama gerektiren kumaşlar var ise, yıkama işlemleri yapılmalıdır.

1.4.2. Komple Beden Eşleştirme

- Ayrı parçalar hâlinde örülen bedenler, yaka ve kol bantları beden numaralarına göre gruplandırılır.
- Ön ve arka bedenler, beden numaralarına göre üstüste yerleştirilip ütüye hazırlanır.

Not: Özellikle daha esnek olan 1/1 ve 2/1 türü lastiklerde ütüleme sırasında lastik kısımlarının ütüyle temas etmemesine dikkat edilmelidir. Aksi takdirde lastiklerin esneklik özelliğinde bozulmalar oluşur.

1.4.3. Triko Kumaşın Tek Plaka Örgü İse Teyellenmesi

Parçaları lastik kısımları aynı yönde olmak kaydıyla düz yüzeyleri birbiri ile çakışacak şekilde üst üste yerleştirilip, lastik kısmı hariç tutularak kalan üç kenarı en kenardaki maydan (ilmek) birbirine tutturulur.

1.4.4. Triko Kumaşın Ütülenmesi ve Triko Kumaşın Ütülenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Triko kumaşların en önemli aşamalarından biri ütüleme işlemidir. Ütüleme işleminde bazı hatalar rahatlıkla yok edilebilir.

- Kumaşın ölçüsüne uygun ütü masasına yerleştirilmesine,
- Lastik kısımlarının ütüyle temas etmemesine,
- Kumaşın iplik cinsine,
- Bedenleri kaydırmadan ütülemeye,
- Buhar dışında ütü yapılması gereken kumaşlarda ilmek boyu yönünde ütüleme yapılmasına dikkat edilmelidir.

Not: Yaka ve kol bantları da ütülenmelidir.

1.4.5. Kumaşın May Takibi Yapılarak Katlanması

Katlama işlemi başlangıç mayı doğrultusunda lastikten itibaren kumaşın tam ortasında boydan boya yapılır. Katlama yapılırken kumaşın lastik yönünün sağ tarafta, kat yerinin de çalışana bakacak şekilde yapılması gerekir.

1.5. Süveter Kumaş Kesim İşlemi

UYGULAMA FAALİYETİ

➤ Atölyenizi ve malzemelerinizi hazırlayınız.	➤ İğne, iplik, kesim için makas hazırlamaya zen gösteriniz.
➤ kesim öncesi hazırlıklarınızı yapınız.	➤ Model analizini, asgari çalışma talimatı, kalite niteliklerini doğru yapmaya zen gösteriniz.
➤ Kumaşların kontrollerini yapıp eşleştiriniz.	➤ Kaçık ve patlak kumaşlara dikkat ediniz.
➤ Bedenlere t öncesi teyel alınız.	➤ Kumaşı en son maydan teyellemeye dikkat ediniz
	
➤ Bedenleri tleyiniz.	➤ Düz iplik doğrultusunda bastırmadan, buhar vererek ütülemeye dikkat ediniz
	
➤ Bantları tleyiniz.	Fazla buhar vermeden ve fazla bastırmadan ütülemeye dikkat ediniz.

		
➤ Teyeli sökünüz. 	➤ En son teyellenen kısımdan başlayarak sökmeye dikkat ediniz.	
➤ Bedenleri katlayınız. 	➤ May takibi yaparak kumaşı tam ortasından katlamaya dikkat ediniz.	
➤ Katladığınız bedenleri üst üste yerleştiriniz.	➤ Her iki kumaşta da kumaş katlarının, desen özelliklerinin, lastik kısımlarının üst üste gelmesine dikkat ediniz.	
➤ Kalıbı kumaşın üstüne yerleştiriniz.	➤ Kalıbı ön ve arka ortası kumaş katına, etek ucu lastik tarafına denk gelecek şekilde yerleştiriniz.	

	
➤ Kalıbın kenarlarından çizgi taşı ile çiziniz. 	➤ Çizim esnasında kalıbı kaydırmamaya dikkat ediniz.
➤ Kesime arka yakadan başlayınız. 	➤ Kumaşı çizgi hizasında kesmeye dikkat ediniz.
➤ Düz hatlarda May takibi yapınız.	➤ Kol evinin düz kısmına may takibi yuvarlak kısmına oyuntu yapmaya dikkat ediniz. ➤ Kol evi ve yan kesimleri tek tek kesmeye dikkat ediniz.

	
	➤ Sadece üstteki bedenin kumaş katı kısmından ön yaka oyuntusunu kesmeye dikkat ediniz
➤ En son ön yaka oyuntusunun kesimini yapınız.	➤ Yaka ortasına kat yerinden işaret almaya özen gösteriniz.
➤ Kesim işlemini bitirdikten sonra malzemeleri toplayınız.	➤ Atölyeyi temizlemeyi unutmayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Atölyenizi ve malzemelerinizi hazırladınız mı?		
Kesim öncesi hazırlıklarınızı yaptınız mı?		
Kumaşların kontrollerini yapıp eşleştirdiniz mi?		
Bedenlere ütü öncesi teyel aldınız mı?		
Bedenleri ve bantları ütülediniz mi?		
Teyeli söktünüz mü?		
Bedenleri katladınız mı?		
Katladığınız bedenleri üst üste yerleştirdiniz mi?		
Kalıbı kumaşın üstüne yerleştirdiniz mi?		
Kalıbın kenarlarından çizgi taşı ile çizdiniz mi?		
Kesime arka yakadan başladınız mı?		
Düz hatlarda may takibi yaptınız mı?		
En son ön yaka oyuntusunun kesimini yaptınız mı?		
Yaka ortalarına işaret aldınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Dikim planı doğrultusunda kalite niteliklerini belirleyip bisiklet yaka süveter dikimi işlemini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sektörde, üretimde kullanılan dikim planı örnekleri ile bant usulü dikim işlemlerini araştırınız.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. SÜVETER DİKİMİ

2.1. Süveter Dikim Planı Hazırlama İşlemleri

Dikim planı, giysinin işlem basamakları ile bu işlem basamaklarında kullanılan makineleri gösteren formdur. Bu form ile kullanılacak makinelere göre üretim bandı oluşturulur ve bu sıraya göre üretim yapılır. Bir parça üzerindeki işlemler tamamlanarak parçalar birbirine monte edilecek şekilde dikim planı hazırlanmalıdır.

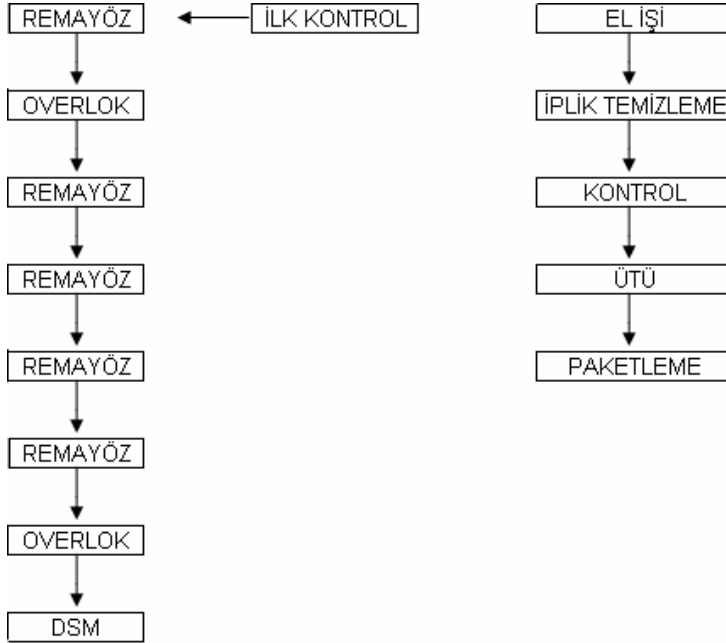
Dikim Planı				
Ürün: Bisiklet yaka süveter dikimi		Tarih:		
Hazırlayan:		Sezon:		
Üretim Sıra Nu.	Akış Basamakları	Çalışma Aracı	Tahmini Zaman	Ölçülen Zaman
1	Ekstrafor takılması	Remayöz		
2	Omuz birleştirme	Remayöz		
3	Omuz overlok çekimi	Overlok		
4	Yaka bandı takma	Remayöz		
5	Bedeni banda yerleştirme	Remayöz		
6	Yakayı dikme	Remayöz		
7	Kol evi bandı takma	Remayöz		
8	Yan kapatma	Remayöz		
9	Yan dikiş overlok çekimi	Overlok		
10	Etiket dikme	Düz dikiş makinesi(DSM)		
11	El işi	El işi bölümü		
13	Kalite kontrol(ilk kontrol-iplik temizleme)	Kalite kontrol dairesi		
14	Bitmiş ütü yapma(son ütü)	Ütü bölümü		
15	Kalite kontrol (son kontrol)	Kalite kontrol nitelikleri		

2.2. Makine Parkını Belirleme İşlemleri

Süveter Dikiminde Kullanılacak Dikim Makineleri

- Remayöz makinesi
- Overlok makinesi
- Düz dikiş makinesi (DSM)

Makine Parkını Belirleme

2.3. Süveter Dikiminde Ön Hazırlık İşlemleri

- Omuzların ekstrafor ile dikilmesi,
- Kumaşların sağdan sola doğru takılması,
- Overlok makinesinin ipliklerinin kumaşa uygun renkte takılması,
- Kesimde may takibi yapılan kısımlarda dikim aşamasında da may takibi yapılması,
- Remayöz makinesinde işaret mandallarının süveter dikim ölçülerine göre düzenlenmesi,
- Omuz ölçüsü
- Yaka genişlik ölçüsü

- Kol evi ölçüsü
- Yan boy ölçüsü

Not: Remayöz makinelerinde dikim hareketi sağdan sola doğru olduğundan, tüm kumaşların takılma işlemi sağdan sola doğru olmalıdır.

2.4. Süveter Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Atölye önlüğünüzü giyiniz. ➤ Atölyenizi dikim çalışmasına hazırlayınız. ➤ Dikim öncesi makinelerde küçük parçalar üzerinde dikim kontrolü yapınız. ➤ Omuzları Remayöz makinesine takınız.	➤ Şalteri açmayı unutmayınız. ➤ Dikim makinelerine kumaş renklerine uygun iplik takmaya özen gösteriniz. ➤ Dikiş bozukluğu olan makineleri dikim öncesi ayarlamaya dikkat ediniz.
	➤ Remayöz makinesi sağdan sola doğru çalıştığı için takma işleminde bu kurala dikkat etmeyi unutmayınız. ➤ Omuzları takmadan önce makineye ekstrafor takmayı unutmayınız.
➤ Her iki omuzun aynı ölçüde olması için ölçü kontrolü yapınız.	➤ Örne kumaşlar çok esnektir. Makineye takarken esnetmemeye dikkat ediniz.
	
➤ Arka bedenın üstüne ön bedeni takınız.	➤ Arka bedenın düz yüzünün, ön bedenın de ters yüzünün üste kalmasına dikkat ediniz.

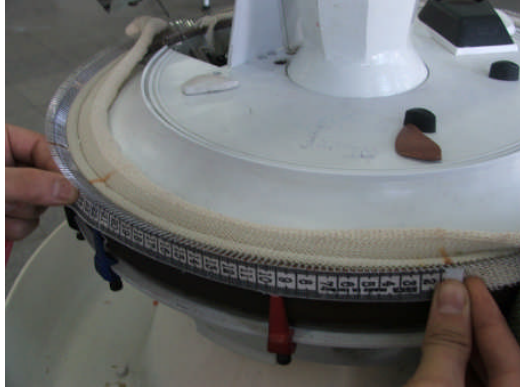
	
➤ Omuzları dikişiniz. 	➤ Dikişin düzgünlüğünü kontrol ediniz
➤ Parçayı sağdan sola doğru dikim yönünde makineden çıkarınız. 	➤ Makinenin iğne ve çağanoz ipliğini bir miktar uzatıp dikiş sonundan ipliği kopartmaya dikkat ediniz.
➤ Omuzların dikiş paylarına Overlok çekiniz.	➤ Remyöz dikişinin dibinden overlok çekmeye özen gösteriniz.

- Yaka bandının ilk katını makineye takınız.

- Bandın üzerine yakanın ölçülerini işaretleyiniz.

- Bedenin yaka oyuntusunu bandın üzerine takınız.

- Bandı göz göz takmaya özen gösteriniz.

- Makinenin dikim yönüne göre ölçü alınız.

- Bedenin yaka oyuntusunun arka yaka tarafından takmaya dikkat ediniz. Yandaki resmi inceleyiniz.

	
	➤ Bandın ilk takılan mayı ile kapatma yaptığınız mayın karşılıklı gelmesine dikkat ediniz.
	➤ Dikişin başlangıç noktasında dikim yaptıkça dikilen kısımları makineden dikkatli bir şekilde çıkarınız. Kazak 1 modülünün balıkçı yaka dikim tekniğine bakınız.
➤ Bandın düşürme ipliğini sökünüz.	➤ Sökme işlemini yavaş yapmaya özen gösteriniz.

	
➤ Kol bandını makineye takıp kol evi ölçüsünü işaretleyiniz. 	➤ Kol evi ölçüsünü makinenin dikim yönü doğrultusunda işaretlemeyi unutmayınız.
➤ Bedenin kol evini bandın üzerine yerleştiriniz. 	➤ Kol evinin yuvarlak kısmını şekline göre, düz kısmını ise may takibi yaparak yerleştiriniz.
➤ Bandın üzerini kapatıp dikiş.	➤ Dikim esnasında pedala kontrollü basmaya özen gösteriniz.

	
➤ Yan dikişı May takibi yaparak takınız. 	➤ İlk katı takarken düz yüzünün üstte kalmasına dikkat ediniz.
➤ Diğer yanı da aynı ölçüde yapabilmek için ölçüsünü alınız. 	➤ Ölçü föyü ölçüsünü esas alarak yerleştirmeye dikkat ediniz.
➤ İkinci katın ters yüzü üstte kalacak şekilde takınız.	➤ Lastik kısmının, desenlerin ve kol bantlarının üst üste gelmesine dikkat ediniz.

	
	➤ Yan dikişlere overlok çekiniz. ➤ Esnetmeden overlok çekmeye özen gösteriniz.
	➤ Ense etiketini dikişiniz. ➤ Dikişin dıştan görünmemesi için alt iplikte misina kullanınız.
	➤ Dikiş ipliklerini içeri çekiniz. ➤ Remayöz ve overlok ipliklerini kaçık (örgü makinesi) iğnesi ile içeri çekip fazlasını kesiniz.

	
➤ El işlerini yapınız. 	➤ Kol altı ve etek ucu dikiş paylarını bedene yatırıp kaynaştırma dikişi ile tutturunuz.
➤ Yaka el işini yapınız. 	➤ Yaka el işini yaparken dikiş paylarının ön yakanın arka yaka üzerine gelecek şekilde kaynaştırma dikişi ile tutturunuz.
➤ Dikim işlemlerini bitirdikten sonra atölyenizi toplayınız.	➤ Makinelerin şalterlerini kapatmayı unutmayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Atölyenizi dikim çalışmasına hazırladınız mı?		
Dikim öncesi makinelerde küçük parçalar üzerinde dikim kontrolü yaptınız mı?		
Omuzları remayöz makinesine taktınız mı?		
Her iki omuzun aynı ölçüde olması için ölçü kontrolü yaptınız mı?		
Arka bedenin üstüne ön bedeni taktınız mı?		
Omuzları diktiniz mi?		
Parçayı sağdan sola doğru dikim yönünde makineden çıkarttınız mı?		
Omuzların dikiş paylarına Overlok çektiniz mi?		
Yaka bandının ilk katını makineye taktınız mı?		
Bandın üzerine yakanın ölçülerini işaretlediniz mi?		
Bedenin yaka oyuntusunu bandın üzerine taktınız mı?		
Bandı kumaşın üzerine kapattınız mı?		
Yaka bandını diktiniz mi?		
Bandın düşürme ipliğini söktünüz mü?		
Kol bandını makineye takıp kol evi ölçüsünü işaretlediniz mi?		
Bedenin kol evini bandın üzerine yerleştirdiniz mi?		
Bandın üzerini kapatıp diktiniz mi?		
Yan dikişi may takibi yaparak taktınız mı?		
Diğer yanı da aynı ölçüde yapabilmek için ölçüsünü aldınız mı?		
İkinci katın ters yüzü üstte kalacak şekilde taktınız mı?		
Yan dikişlere overlok çektiniz mi?		
Ense etiketini diktiniz mi?		
Dikiş ipliklerini içeri çektiniz mi?		
El işlerini yaptınız mı?		
Yaka ve kol bandı el işlerini yaptınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

AMAÇ

Son ütü ve son kontrol ile ilgili verilen bilgiler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında süveter son ütü ve kontrolünü tekniğine uygun yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sektörde kullanılan son ütü ve son kontrol işlemlerini, kullanılan araç gereç ve yöntemler açısından araştırınız.
- Gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. SÜVETER SON ÜTÜ VE SON KONTROL İŞLEMLERİ

3.1. Süveter Son Ütüleme İşlem Sırası

- Örgü ve iplik özelliğine göre buharın verilmesi uygundur.
- Yaka ve kol bantlarının ütülenmesi.

3.2. Son Kontrol İşlemleri

3.2.1. Duruş Formu Kontrolü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Süveterin düz bir zeminde görünüş kontrolünü yapınız. Resim.3.1	➤ Son kontrol işlemlerinin önceden belirlenen kalite niteliklerine uygun olarak yapılması gerektiğini unutmayınız. ➤ Düz bir zemine serdiğiniz yeleği genel görünüş açısından kontrol etmeyi unutmayınız.
➤ Süveterin cansız manken üzerinde görünüş kontrolünü yapınız. Resim.3.2	➤ Cansız manken üzerine geçirilen yeleği genel görünüş açısından kontrol etmeyi unutmayınız. ➤ Formunda bir bozukluk var ise bunları belirleyerek düzeltiniz.
➤ Süveterin kişi üzerinde görünüş kontrolünü yapınız.	➤ Kişi üzerine giyilen yeleği genel görünüş açısından kontrol etmeyi unutmayınız.

Resim.3.3

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti’nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme ölçütleri	Evet	Hayır
Süveterin düz bir zeminde görünüş kontrolünü yaptınız mı?		
Süveterin cansız manken üzerinde görünüş kontrolünü yaptınız mı?		
Süveterin kişi üzerinde görünüş kontrolünü yaptınız mı?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti’ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

3.2.2. Ölçü Kontrolü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Beden boyu ölçüsünü alınız. Resim.3.4	➤ Aldığınız ölçüyü föydeki beden boyu ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.
➤ Beden eni ölçüsünü alınız. Resim.3.5	➤ Aldığınız ölçüyü föydeki beden eni ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.
➤ Kol evi ölçüsünü dik olarak alınız. Resim.3.6	➤ Aldığınız ölçüyü föydeki kol evi ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.

➤ Omuz ölçüsünü alınız. Resim.3.7	➤ Aldığınız ölçüyü föydeki omuz ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.
➤ Arka yaka genişliği ölçüsünü alınız. Resim.3.8	➤ Aldığınız ölçüyü föydeki arka yaka genişliği ölçüsüyle karşılaştırmayı unutmayınız.
➤ Ön - arka yaka düşüklüğü ölçüsünü alınız. Resim.3.9	➤ Aldığınız ölçüyü föydeki ön yaka ve arka yaka düşüklüğü ölçüleriyle karşılaştırmayı unutmayınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti’nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Beden boyu ölçüsünü aldınız mı?		
Beden eni ölçüsünü aldınız mı?		
Kol evi ölçüsünü dik olarak aldınız mı?		
Omuz ölçüsünü aldınız mı?		
Arka yaka genişliği ölçüsünü aldınız mı?		
Ön yaka düşüklüğü ölçüsünü aldınız mı?		
Arka yaka düşüklüğü ölçüsü aldınız mı?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti’ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

3.2.3. Dikim Kontrolü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Genel olarak dikişlerin kontrolünü yapınız. Resim.3.10	➤ Remayöz dikişlerinde atlama olup olmadığına dikkat etmeyi unutmayınız. ➤ Overlok dikişlerinin düzgünlüğünü kontrol etmeyi unutmayınız. ➤ Ense ve beden etiketinin düzgün dikilip dikilmediğini kontrol etmeyi unutmayınız.
➤ Omuz ekstrafor dikişinin kontrolünü yapınız. Resim.3.11	➤ Omuz ekstraforunun düzgün dikilip dikilmediğini kontrol etmeyi ihmal etmeyiniz. ➤ Overlok dikişinin ekstraforu kesip kesmediğine bakmayı unutmayınız. ➤ Omuzun dikiş payının arka bedene doğru yatırılıp yatırılmadığına bakmayı unutmayınız.
➤ Kol evi ve yaka bant dikişlerini kontrol ediniz. 	➤ Bantlarda ilmek kaçığı olup olmadığına bakmayı unutmayınız.

Resim.3.12 ➤ Yan dikişlerin kontrolünü yapınız. 	➤ Remayöz ve overlok dikişlerinin yanı sıra el işi dikişlerini de kontrol etmeyi unutmayınız.
Resim.3.13 ➤ Omuz dikişlerini kontrol ediniz. Resim.3.14	➤ Remayöz ve overlok dikişlerinin yanı sıra el işi dikişlerini de kontrol etmeyi unutmayınız.

Dikkat!

Süveterin bütün dikişleri kontrol edilir. Yaka ve kol bantlarında may kaçığı olup olmadığına, remayöz dikişinin düzgünlüğüne, yan dikişlerdeki may takibinin düzgünlüğüne, overlok dikişinin düzgünlüğüne bakılır. Etiket düzgün dikilip dikilmediğine bakılır. Düzeltmesi mümkün olan yerler var ise düzeltilir.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti'nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Genel olarak dikişlerin kontrolünü yaptınız mı?		
Omuz ekstrafor dikişinin kontrolünü yaptınız mı?		
Kol evi ve yaka bant dikişlerini kontrol ettiniz mi?		
Yan dikişlerin kontrolünü yaptınız mı?		
Omuz dikişlerini kontrol ettiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti'ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

3.2.4. Malzeme Uyum Kontrolü

Dikim sırasında kullanılan malzemelerin uygunluğuna bakılır. Merserize dikiş ipliği, örme ipliği, overlok ipliği, ekstrafor vb. aksesuarlar.

Dikkat!

Yukarıdaki son uygulama faaliyetindeki sıralamayı takip ederek malzemelerin uygunluğuna bakınız.

3.2.5. Son Ütü Kontrolü

- Ölçü değişiklikleri,
- Dikişlerde kayma,
- Esneme olup olmadığını kontrol ediniz.
- Düzilmek kontrolü yapınız.

Ütü ile Düzeltilebilecek Hatalar

Ütü ile dikiş büzülmeleri düzeltilebilir, esneyen yerler toparlanabilir, ölçü bozuklukları giderilebilir.

3.3. Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri

3.3.1. Kalıpta Düzeltme

Dikimi biten süveterin ölçüleri kontrol edilir. Düzeltilemeyecek ölçü bozuklukları kalıba geri dönölerek düzeltilir.

3.3.2. Malzemedeki Değişiklik

Ölçü problemlerinin dışında iplik, ekstrafor vb. malzemelerde renk uyumsuzluğu gibi durumlar olabilir. Bu gibi durumlarda uygun olmayan malzemeler değiştirilir.

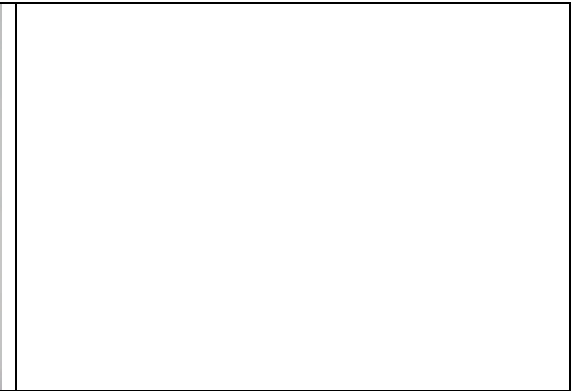
3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik

Dikişler kontrol edilir süveterde düzgün durmayan dikiş yerleri tespit edilir, uygun dikiş tekniği yeniden uygulanır.

3.4. Paketleme İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Süveteri düz bir zemine seriniz. 	➤ Süveterde arka tarafının üstte kalmasına dikkat ediniz.
➤ Yan kenarlarının paralel olarak üstte doğru katlayınız. 	➤ Katlama işlemini kullanılacak poşetin genişliğine uygun olacak şekilde yapmaya özen gösteriniz.
➤ Etek ucu tarafını üstte doğru katlayınız. 	➤ Katlama işlemini kullanılacak poşetin uzunluğuna uygun olacak şekilde yapmaya özen gösteriniz
➤ Süveteri poşete yerleştiriniz.	➤ Poşetin ağız kısmının altta kalmasına özen gösteriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Uygulama Faaliyeti’nde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Süveteri düz bir zemine serdiniz mi?		
Yan kenarlarının paralel olarak üstte doğru katladınız mı?		
Etek ucu tarafını üstte doğru katladınız mı?		
Süveteri poşete yerleştirdiniz mi?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, Öğrenme Faaliyeti’ne geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu kısımda, bu modül ile size kazandırılmak istenen yeterlikleri kazanıp kazanmadığınızı veya ne derece kazandığınızı ölçme fırsatı bulacağınız bir uygulama sorusu ve değerlendirme ölçeği hazırlanmıştır.

Yapacağınız çalışmadan sonra kendinizi bu ölçeğe göre değerlendiriniz.

Soru

“V” yakalı bir süveter modeli belirleyiniz. Bu modeli;

- Analiz ediniz.
- Kesimini yapınız.
- Dikimini yapınız.
- Son ütü ve son kontrol işlemlerini yapınız.

Değerlendirme Ölçeği

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
“V” Yaka Süveter Kesimi		
Sizden istenen nitelikte bir süveter modeli belirlediniz mi?		
Modeli doğru analiz ettiniz mi?		
Model ayrıntılarını tespit ettiniz mi?		
Asgari çalışma talimatı hazırladınız mı?		
Kesim öncesi hazırlık işlemlerini yaptınız mı?		
Kesim işlemini doğru sıralama ile yaptınız mı?		
Kesim sırasında may takibi yapmanız gereken yerleri doğru belirlediniz mi?		
Yaka ortalarına işaret aldınız mı?		
“V” Yaka Süveter Dikimi		
Makine parkını doğru belirlediniz mi?		
Örgü kalınlığına uygun remayöz makinesi seçimini doğru yaptınız mı?		
Omuz dikiminde ekstrafor kullandınız mı?		
Yaka bantını makineye doğru taktınız mı?		
Bantın üzerine bedenın yaka oyuntusunu doğru yerleştirdiniz mi?		
Bantın üzerini doğru olarak kapattınız mı?		
Remayöz dikişini düzgün yaptınız mı?		
Kol evi bantlarını doğru yerleştirip diktiniz mi?		
Yan birleştirme işlemini may takibi yaparak yaptınız mı?		
Omuz ve yan overlok dikişlerini düzgün yaptınız mı?		
Etiket dikimini doğru yaptınız mı?		
El işlerini düzgün yaptınız mı?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
Toplam		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa, modüle geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

Eğer eksikleriniz yoksa artık düz örme süveter dikimini öğrendiniz. Öğrendiklerinizi değişik modeller için de uygulayabilirsiniz.

KAYNAKÇA

- MEDARLIOĞLU Özlem, **Yayınlanmamış Ders Notları.**
- Ölçü Föyleri